

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارژمان محیط زیست طلانه

راهکارهای توسعه گردشگری فرهنگی در شهرستان املش

سپیده آشفته پور لیلاکوهی

دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی روستایی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت

Ashoftehpour.sepiddeh@yahoo.com -

چکیده

امروزه صنعت گردشگری در دنیا یکی از منابع مهم درآمدزایی و در عین حال از عوامل مؤثر در تبادلات فرهنگی بین کشورها محسوب می شود. گردشگری بیش از آنکه یک صنعت و فعالیت اقتصادی باشد، پدیده ای فرهنگی است. جاذبه های فرهنگی از عوامل مؤثر در جذب گردشگر فرهنگی است. این جاذبه ها معرف فرهنگ خاص آن سرزمین هستند. شهرستان املش به عنوان بخشی از سرزمین پهناور ایران به لحاظ تاریخی دارای سابقه درخشان و دارای عرصه های تاریخی و یادمانی بسیار غنی است. تاریخ بسیار کهن و آثار و نشانه های متنوعی که از سیر تکوینی فرهنگ و تمدن بشری به جا مانده می توانند به عنوان جاذبه های توریستی مورد استفاده قرار گیرند. پراکنش فضایی جاذبه ها حاکی از آن است که بیشترین فراوانی مربوط به جاذبه های تاریخی و فرهنگی تقریباً (۹۰٪) در بخش رانکوه می باشد ولی بررسی های میدانی حاکی از آن است که گردشگری در این شهرستان عمدتاً بر پایه طبیعت گردی (اکوتوریسم) استوار است، لذا در پژوهش حاضر سعی بر آن بود تا بتوان جاذبه های فرهنگی موجود در آنرا شناسایی نمود؛ تا از این طریق هم وضعیت گردشگری از حالت تک بُعدی خارج شود و هم اینکه بواسطه تنوع بخشیدن به جاذبه ها در طول مدت سفر و ایجاد تعادل بین آنها، به ماندگاری بیشتر گردشگران در املش و تأثیرگذاری آنها در وضعیت اقتصادی این منطقه، گام های مؤثری برداشته شود. از اینرو این تحقیق با هدف شناسایی و بررسی قابلیت گردشگری فرهنگی با محوریت جاذبه های تاریخی و باستانی شهرستان املش و ارائه راهکار برای توسعه و برنامه ریزی گردشگری فرهنگی در این شهرستان صورت گرفت. که در آن به منظور دستیابی به اهداف مورد انتظار، با استفاده از روش تحقیق توصیفی - تحلیلی و بهره گیری از مطالعات اسنادی - میدانی به تکمیل ۳۸۰ پرسشنامه در میان ساکنان بومی و محلی، گردشگران و کارشناسان و مسئولان شهری پرداخته شد. لذا برای تحلیل داده های میدانی جمع آوری شده و ارزیابی نظرات، از نرم افزار آماری SPSS استفاده شد. در نتیجه با ارزیابی های صورت گرفته به بررسی و تحلیل وضعیت گردشگری در شهرستان املش پرداخته شد. از این رو پیشنهاد می گردد با افزایش و گسترش امکانات و خدمات زیربنایی و روبنایی، اطلاع رسانی در زمینه انواع جاذبه های گردشگری املش و همچنین توجه به آیین های بومی و محلی و برنامه ریزی برای آنها، زمینه های رشد گردشگری و رونق بیشتر فعالیتهای اقتصادی را برای آن فراهم نمود. تپه ها، محوطه های باستانی، گورستان ها، عمارت ها، عبادت گاه ها، بقعه ها و قلعه ها گوشه هایی از جمله جاذبه های تاریخی، باستانی و فرهنگی شهرستان املش است که در صورت سرمایه گذاری و برنامه ریزی علمی و هدفمند و به کارگیری شیوه های نوین تبلیغات می تواند در جذب توریست داخلی و خارجی، موفق باشد.

واژه های کلیدی: گردشگری فرهنگی، جاذبه های تاریخی، جاذبه های طبیعی، توسعه گردشگری، شهرستان املش